

Stockholm 2025-01-27

Till

Akrediterade organ för miljöcertifieringar

- **ISO 14001**
- **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme)
- **Svensk Miljöbas (SUSA)**
- **Miljödiplomering**
- **Svanen**
- **EU Ecolabel**
- **FR2000**
- **Håll Sverige Rent – Grön Flagg**

Rapport om avvikelser kopplade till miljöcertifierade verksamheter

Vi har identifierat ett antal återkommande avvikelser inom olika områden hos miljöcertifierade verksamheter. Nedan sammanfattas dessa avvikelser samt deras påverkan på miljöcertifieringens trovärdighet och hållbarhetsmålen.

Avvikelser vid inköp och upphandling

1. Obetald punktskatt

- I samtliga verksamheter vi granskat har punktskatten för bekämpningsmedel inte betalats, vilket är ett lagkrav enligt Skatteverket.
- Exempel bland kunderna är flertalet men även Certifierade tillverkande företag som Kiilto och Clemondo (ISO 14001:2015) har inte registrerat sig för att rapportera den obligatoriska punktskatten för tillverkare och importörer.
  - [Läs mer om punktskatten här.](#)

2. Ohållbara produktval

- Produkter med minskad miljöpåverkan ska väljas enligt Miljöbalken och EU:s kemikaliestrategi. Trots detta köper många verksamheter faroklassade produkter, trots att alternativ utan faroklassificering finns.

- Exempel: Alkoholfri handdesinfektion är idag tillgänglig och kan ersätta brandfarlig etanolbaserad handsprit.

3. Onödig plastkonsumtion

- Företag väljer låsta dispenser system (då de får en "gratis" dispenser) istället för påfyllningsbara lösningar, vilket strider mot EU:s hållbarhetsprinciper (Reduce, Reuse, Refill).
- Öppna och flexibla system skulle minska plastkonsumtionen och avfallet.

Avvikelser vid hanteringen

1. Reglerad transport och förvaring

- Under pandemin bunkrades stora mängder etanolbaserade produkter, ofta utan erforderliga tillstånd för transport och lagring av brandfarliga vätskor enligt MSB:s föreskrifter.

2. Odokumenterade risker och märkningar

- Många verksamheter saknar riskbedömningar för kemiska arbetsmiljörisker, trots krav enligt AFS 2011:19.
- Exempel: Vid Karolinska Universitetssjukhuset (ISO 14001:2015) saknas dokumenterade riskbedömningar för etanolbaserade hygienprodukter, trots incidenter som bränder, risker, missbruk och arbetsmiljöskador kopplat till brandfarliga hygienprodukter.

3. Otydlig märkning av farliga kemikalier

- Hygienprodukter i dispensrar är ofta omärkta, vilket gör att farorna inte framgår för användarna.
- Exempel: I Riksdagen har etiketter på farliga kemikalier tagits bort under TV-sändningar, vilket strider mot säkerhetsföreskrifter och ISO 14001 som man är certifierad för.

4. Påfyllning av utgångna eller okända kemikalier

- På tankstationer har vi noterat att små förpackningar fylls på från större dunkar utan korrekt märkning, och innehållet är ofta förbi sitt utgångsdatum.

Avvikelser vid försäljning

1. Oannonserade faror vid överlåtelse av farliga kemikalier

- Återförsäljare brister i att informera kunder om farorna med kemikalier vid försäljning, särskilt i webbshoppar. Gäller samtliga stora återförsäljare av hygienprodukter.
- Detta motverkar EU:s kemikaliestrategi, som betonar vikten av medvetna kunder för en hållbar omställning.

Avvikelser vid avfallshantering

1. Felaktig hantering av farliga kemikalier som avfall

- Farliga kemikalier hanteras ofta som ofarligt avfall.
- Exempel: Förbrukade handsprittflaskor med etanol behandlas som förpackningsavfall, trots att korrekt hantering av förpackningarna är att göra som Naturvårdsverket och hantera dem som farligt avfall. Om man inte utfört en åtgärd för att säkerställa att förpackningen är fri från faror ska den hanteras som farlig enligt försiktighetsprincipen.
- Tippbränder orsakade av brandfarliga rester är en återkommande risk och bidrar till stora utsläpp.

Avvikelser vid marknadsföringen av grön strategi kring kemikalier

1. En rad företag både statliga och privata gör påståenden om en grön kemikaliestrategi

- Verksamheterna följer inte gällande lagstiftning kring varken lagar och föreskrifter vid inköp, lagring, hantering eller avfallsdirektivet kring avfallet som bildas.

Sammanfattning

Dessa avvikelser underminerar miljöcertifieringarnas trovärdighet och försvårar arbetet mot hållbara mål, såsom "En giffri miljö" och EU:s kemikaliestrategi. Vi rekommenderar en ökad tillsyn och skärpta rutiner för att säkerställa att certifierade verksamheter uppfyller krav på ett korrekt, hållbart och lagligt sätt.

Vi står till förfogande för dialog och samarbete kring hur dessa brister kan åtgärdas.

Vi har full förståelse för att vissa av bristerna uppstod som en följd av att verksamheter agerade i panik under pandemin. Samtidigt anser vi att det nu bör finnas tillräckligt med tid och resurser för att återgå till en verksamhet som följer gällande föreskrifter och regelverk.

Eftersom kunskapen om kemikalier ofta är begränsad i verksamheter som inte är specialiserade inom området, är ett av våra främsta fokusområden som branschförening att sprida ökad kunskap och förståelse kring kemikaliehantering.

Kemikalier bidrar till betydande utsläpp under hela sin livscykel, och för att nå fossilfrihet är det avgörande att välja kemikalier med lägre miljö- och hälsorisker som en del av omställningsarbetet.

Vi bjuder därför in till ett webinar 60 min om farliga kemikalier i vanliga verksamheter den 26:e februari klockan 11.00.

För länk och registrering skicka anmälan till webinar@bghr.se och ange den 26:e februari i ämnet.

Med vänliga hälsningar,

Anders Karlsson

Ordförande

BGHR
Mailbox 401

info@bghr.se

www.bghr.se

SE-111 73 Stockholm